

J. Jensen (Aalborg Amts 1ste Valgkreds). Det kunde ikke falde mig ind paa dette Tidspunkt af Forhandlingerne at blande mig ind i Striden om Forstaaelsen af de enkelte Paragraffer, navnlig da den til sidst synes det mig, er bleven temmelig udførlig, skønt det naturligvis ogsaa hører med til Lovens Behandling, at man forstaa Lovens enkelte Punkter og Paragraffer. Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) sagde, at Tidspunktet til at faa et saadant Spørgsmaal som tvungent borgerligt Egtteskab løst, næppe er inde nu, fordi der ingen Stemning er ude i Befolkningen for at faa en saadan Lov. Jeg for ikke bestride, at der ikke er nogen iunderlig stor Stemning ude blandt Befolkningen for tvungent borgerligt Egtteskab; men at der dog alligevel er nogen Stemning derfor, fremgaar deraf, at der nu indgaas flere borgerlige Egtteskaber end for saa Aar tilbage, hvad der dog tyder paa, at der er ved at komme nogen Stemning op. Men hvad jeg vil gøre gældende, er ikke saa meget, at der er Stemning for det borgerlige Egtteskab, som at der ikke er saa lidt Stemning imod det kirkelige Egtteskab, og det vil jeg begrunde med saa Ord. At der er blevet en saadan Stemning mod den kirkelige Indvielse, ligger i, at Ritualet er, som det er, og allerede den Omstændighed, at der er en saadan Stemning oppe, der gaar i Retning af, at Folk blive mere fede af Formerne for Egtteskabets Indgaaelse, saaledes som vi nu have dem, turde give Anledning til at komme ind paa at faa netop det borgerlige Egtteskab indført. Jeg gaar nemlig ud fra, at faa vi tvungent borgerligt Egtteskab, saa vil dette ogsaa føre til Forandring i den kirkelige Indvielse af Egtteskabet. Jeg forstaa det nemlig saaledes — og jeg er jo ogsaa der i Overensstemmelse med de ærede Forslagsstillere — at man nødvendig vil se, at man gaar mere væk fra den kirkelige Indvielse, end dette allerede er sket. Jeg vilde gerne have, at Folk skulde blive ved at holde paa den kirkelige Indvielse efter Egtteskabets borgerlige Bekræftelse; men i saa Fald maa der absolut kræves Forandringer i Ritualets Bestemmelser. Thi det er en Selvfølge, at naar den borgerlige Side af Egtteskabet — som det ærede Medlem fra Odense Amts 8de Valgkreds tydelig klagede over, var bleven blandet sammen med den kirkelige Side — atter blev skilt ud deraf, maatte de kirkelige Former absolut blive anderledes, og saa vilde Folk ogsaa bedre kunne forstaa den kirkelige Betydning af Egtteskabet, end de nu kunne, hvor de to Ting ere blandede sammen, saa Folk ikke kunne stille dem ad. Derfor

er det, jeg tror, at Tidspunktet for det borgerlige Egtteskabs Indførelse er nærmere, end det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds troede, selv om Folk ikke endnu ere klare over, at det de ville have, er det tvungne borgerlige Egtteskab. Jeg havde ogsaa Lyst til saavel over for det ærede Medlem fra Odense Amts 8de Valgkreds som over for det ærede Medlem fra Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen) at nedlægge en Protest mod den Dmtale, som blev Sognefogederne til Del (Bernitsen: Paa Stændens Vegne?). Ja, jeg er for øvrigt ikke Sognefoged mere; men jeg har været det lige til jeg kom ind i Rigsdagen paa det nærmeste i 4 Aar, og jeg har derfor maaste Lov til ogsaa at tale lidt paa Stændens Vegne. Jeg vil da først nedlægge Protest imod, hvad der derom blev sagt. Meningen dermed var vel, skønt der jo ikke blev brugt det Udtryk, at Sognefogederne vare saa dumme, at de havde ondt ved at sætte sig ind i de Regler, som skulle følges, og derfor let kunde paadrage sig Mulktter, som kunde løbe op til indtil 500 Kr. Jeg skal indrømme, at der kan være Undtagelser; men i Almindelighed tror jeg, at vi have saa dygtige Sognefogeder rundt omkring i Landet, at de nok kunne tage sig i Bære for at komme til at betale Bøder i den Anledning; det kunne de lige saa godt som Præsten. Jeg vil selvfølgelig ellers ikke stille Sognefogeden lige med Præsten, jeg indrømmer, at der er mange Omraader, hvor Sognefogederne ikke ere saa kloge som Præsterne; men jeg tror dog nok, at Sognefogederne skulle vide at tage sig i Agt for at foretage en lovformelig Stadsfæstelse af Egtteskaber, som kunde bringe dem i Strid med disse Bestemmelser. De skulle nok forstaa at sætte sig saaledes ind i Forholdene, at de kunne undgaa denne Fare. Naar det dernæst blev udtalt, at Sognefogederne vilde være saa fede af at faa denne Bestilling til, kunde jeg have Lyst til for Spøg at sige, at da jeg saa Lovforslaget første Gang, sagde jeg til mig selv, at det var næsten en Stam, at jeg ikke var Sognefoged mere, nu ville de jo være sikre paa at komme med til alle Bryllupper i Sognet. Jeg tror ikke, at Sognefogederne ville være saa fede af det. Det kan jo nok være, at de helst vilde være fri, men selv om jeg ikke tillægger det større Betydning, maa man dog huske paa, at de ogsaa faa nogen Betaling for det, og da de i Forvejen have en saa lille Løn, er det dog ogsaa noget at tage med i Betragtning, om jeg end ikke vil trække denne Side af Sagen frem og tillægge den afgørende Betydning. Naar dernæst det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valg-